

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.4.1.
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás
végrehajtásáról szóló Egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet
módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A schengeni kormányközi együttműködés keretében meghatározták a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és hat hónapos időszakon belüli legfeljebb három hónapos tartózkodására (ún. rövid távú tartózkodás) vonatkozó részletes szabályokat¹. Ennek célja egyrészt a schengeni térség biztonságának szavatolása², másrészt pedig a schengeni térségen belüli – a harmadik országok állampolgára is kiterjedő – szabad mozgás jogának biztosítása volt. E szabályokat a későbbiekben, az Amszterdami Szerződés hatálybalépését követően továbbfejlesztették és egységes szerkezetbe foglalták az Európai Unió keretében. E javaslat alkalmazásában a hatályos jogszabályok központi elemei a következők:

- Az 562/2006/EK rendelet (Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex) és annak későbbi módosításai³ többek között megállapítják a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó beutazási feltételeket rövid távú tartózkodás esetén;
- Az 539/2001/EK rendelet (vízumrendelet) és annak későbbi módosításai⁴ tartalmazzák a külső határok rövid távú tartózkodás céljából történő átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak listáját;
- A 810/2009/EK rendelet (vízumkódex) és annak későbbi módosításai⁵ harmonizált eljárásokat és feltételeket határoznak meg a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumkérelmek feldolgozása és kiadása tekintetében;
- A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény⁶ (a továbbiakban: SMVE) és annak módosításai rögzítik a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok „kölcsonös elismerésének” elvét. Biztosítják továbbá a szabad mozgás jogát a 180 napos időszakon belüli legfeljebb 90 napos tartózkodások tekintetében azon harmadik országbeli állampolgároknak, akik a tagállamok⁷ egyike által kibocsátott érvényes tartózkodási engedéllyel vagy érvényes nemzeti hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkeznek.

A harmadik országbeli állampolgároknak természetesen lehetőségük van arra, hogy három hónapnál vagy 90 napnál hosszabb ideig tartózkodjanak a schengeni térségben, ez azonban nem a rövid távú tartózkodásokról szóló meglévő rendelkezések alapján történhet. Ehhez a

¹ Megjegyzendő, hogy 2013. október 18-ig a schengeni vívmányok vonatkozó rendelkezéseiben „az első beutazás időpontjától számított hat hónapon belül, de legfeljebb három hónapig” hivatkozás szerepelt. A 610/2013/EU rendelet (HL L 182., 2013.6.29., 1. o.) módosította a „rövid távú tartózkodás” fogalom meghatározását (nevezetesen a schengeni vívmányok időbeli hatályát), amelynek értelmében „rövid távú tartózkodás” alatt a „bármely 180 napos időszakban legfeljebb 90 napig” terjedő tartózkodás értendő.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm.

³ Az egységes szerkezetbe foglalt változat a következő internetcímen található:

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:HU:PDF>.

⁵ Az egységes szerkezetbe foglalt változat a következő internetcímen található:

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:HU:PDF>.

⁷ Az egységes szerkezetbe foglalt változat a következő internetcímen található:

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:HU:PDF>.

⁹ HL L 239., 2000.9.22., 19. o.

¹⁰ Eltéő rendelkezés hiányában „tagállamok” alatt a közös vízumpolitikát teljes egészében alkalmazó uniós tagállamok (az EU valamennyi tagállama Bulgária, Horvátország, Ciprus, Írország, Románia és az Egyesült Királyság kivételével), valamint a schengeni társult országok (Ízland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc) értendők.

harmadik országbeli állampolgároknak lakóhellyel kell rendelkezniük valamely tagállamban, ezért tartózkodási engedély vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet kell benyújtaniuk az érintett tagállamban. Az ilyen engedélyek célhoz kötöttek, azaz egy bizonyos célból – munkavállalás, üzleti tevékenység, tanulás, családegyesítés stb. – bocsátják ki azokat, de elvileg turizmus céljából nem. Nem léteznek olyan általános, horizontális uniós szintű szabályok, amelyek megállapítanák a tartózkodási engedélyek vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának feltételeit, a harmadik országbeli állampolgárok konkrét kategóriáit – például a munkavállalókat vagy a diákokat – lefedő ágazati irányelvek azonban igen. Mindazonáltal ezek az irányelvek nem biztosítanak teljes körű harmonizációt, és a tagállamok némi mozgástérrel rendelkeznek arra, hogy kivételeket vagy mentességeket állapítsanak meg, illetve bizonyos részleteket pontosítsanak a nemzeti jogukban.

A tartózkodás schengeni vívmányok szerinti – 180 napos időszakon belüli legfeljebb 90 napra történő – „korlátozása” nem egyedülálló az idegenrendészeti törvényekben. Az idegenrendészeti nemzeti jogszabályok hagyományosan megkülönböztetik a rövid távú (egy, három, hat hónapos), elsősorban turisztikai célból történő és kevésbé merev feltételeket támogató – „látogató” – tartózkodással kapcsolatos beutazásokat, és az olyan harmadik országbeli állampolgárok beutazásait, akik munkavállalás, tanulás stb. céljából kívánnak hosszabb távon az adott országban tartózkodni; utóbbiak esetében szigorúbb feltételeket alkalmaznak. Mindenesetre a rövid távú látogatások és a tartózkodások közötti különbségtételtől, valamint a külföldiekkel szemben alkalmazott előírásoktól függetlenül a nemzeti jogszabályok az adott ország területén tervezett bármilyen időtartamú tartózkodáshoz biztosítják a beutazási, tartózkodási és letelepedési célú megfelelő engedélyek kiadását (különböző érvényességi idővel rendelkező vízumok, a vízumok meghosszabbítása, ideiglenes tartózkodási engedélyek, állandó tartózkodási engedélyek stb.).

Ám a jelenlegi schengeni vívmányok és az EU migrációs vívmányai nem nyújtanak olyan jogi keretet, amely – a nemzeti jogszabályokhoz hasonlóan – az összes tervezett tartózkodási formára kiterjedne. Jogi és politikai okokból – a fent leírtaknak megfelelően – a schengeni vívmányok az összes tagállam területén való rövid távú tartózkodásokat érintik, míg a bevándorlási/befogadási szakpolitikák terén kidolgozott uniós jogi eszközök a harmadik országbeli állampolgároknak az érintett ország *saját* területén történő, három hónapot meghaladó tartózkodásai tekintetében határozzák meg a nemzeti jogszabályok keretét.

A schengeni térség 26 országra bővült, és számos harmadik országbeli állampolgárnak – köztük turistáknak, előadóművészeknek, kutatóknak, diákoknak stb. – jogos indokai lehetnek arra, hogy egy adott 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb időt töltsenek el a schengeni térség országaiban anélkül, hogy „bevándorlóknak” minősülnének. Nem kívánnak egy bizonyos tagállamban három hónapnál hosszabb ideig tartózkodni, és/vagy erre nincs is szükségük. Mindazonáltal *nem létezik „schengeni” vízum vagy más olyan engedély, amely lehetővé tenné a három hónapnál vagy 90 napnál hosszabb tartózkodást a schengeni térségben.*

Az évek során számos panasz és kérelem érkezett a Bizottsághoz, amelyekben az – akár vízumkötelezettség alá tartozó, akár vízummentességet élvező – harmadik országbeli állampolgárokat érintő fenti probléma megoldását sürgették. A 180 napos időszakon belüli 90 napos „korlátozás” annak idején megfelelőnek tűnhetett a schengeni együttműködés öt alapító tagja számára azok mérete miatt. Mivel azonban a schengeni térség már 26 tagot számlál, számos, jogos érdekekkel rendelkező harmadik országbeli állampolgár komoly akadályokkal találja magát szemben az uniós tagállamokba való utazása során. A kialakult helyzet ugyanakkor a tagállamok számára elszalasztott gazdasági lehetőségekhez is vezet.

A problémákról beszámoló utazók fő ismertetőjegye, hogy „körutazást” kívánnak tenni Európában/a tagállamokban. Egy tetszőleges 180 napos időszakon belül 90 napnál hosszabb időt szándékoznak eltölteni a schengeni térségben. Így amennyiben vízumkötelezettség alá eső harmadik országbeli állampolgárok, nem folyamodhatnak rövid távú tartózkodásra szóló „schengeni” vízumért, mert azt kizárólag a legfeljebb 90 egymást követő napig tartó utazások esetében adják ki. A vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárok főszabály szerint ugyancsak nem jogosultak erre. Márpedig a harmadik országbeli állampolgárok fenti kategóriáinak egyike sem szándékozik egy adott tagállamban 90 napnál hosszabb ideig tartózkodni, tehát nem kérelmezhetnek hosszú távú tartózkodásra jogosító „nemzeti” vízumot⁸ vagy tartózkodási engedélyt.

A schengeni vívmányok, illetve az uniós és nemzeti bevándorlási jogszabályok közötti joghézag azt jelenti, hogy az ilyen utazóknak elvileg el kell hagyniuk a schengeni térséget az egymást követő 90 napos tartózkodásuk utolsó napján, és 90 napig a tagállamokon kívül kell „várakozniuk”, amíg újra jogszerűen tartózkodhatnak a schengeni térségben. Ezt a helyzetet nem indokolhatja a tagállamok biztonságával kapcsolatos elővigyázatosság, és az ilyen megközelítés nem szolgálja a tagállamok gazdasági, kulturális és oktatási érdekeit sem.

Különösen az előadóművészek szövetségei és érdekcsoportjai hangsúlyozzák, hogy gyakran okoz nehézséget számukra az európai körutazások megszervezése a 180 napos időszakon belüli 90 napos tartózkodási „korlátozás” miatt. A vándortársulatok általában nem felelnek meg azon tartózkodási előírásoknak, amelyek alapján a művészek, személyzeteik és családtagjaik hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy tartózkodási engedélyt kaphatnak. E társulatok személyzete gyakran kiemelten szakosodott és magasan képzett személyekből áll, akik helyettesítése általában nem lehetséges, illetve költséges lenne vagy fennakadásokat okozna. Az Európai Cirkusz Szövetség (a továbbiakban: ECA) által szolgáltatott példák szerint a szerződésenkénti (azaz egy ismert társulat fellépési helye szerinti városenkénti) bevételkiesés az egyik példában kb. 380 000 EUR-t, egy másik példában pedig kb. 920 000 EUR-t tett ki (helyi rendező személyzet felvétele, koncesszió, takarítóvállalatok, helyszínbérlés, adók és díjak, helyi szállítók, nyomdák, marketing, szolgáltatások, szállodák és éttermek, helyi közlekedési szolgáltatások, az egyes városokban fizetett bérek és fizetések). Az ECA beszámolt olyan esetekről is, amikor egy társulatnak helyettesítenie/váltogatnia kellett szereplőit és személyzetét, hogy megfeleljen a tartózkodási „korlátozás” követelményének. Egy esetben a személyzet 36 tagjának helyettesítése megközelítőleg 110 000 EUR-ba került a társulat számára. Az Előadó-művészeti Munkáltatók Szövetségeinek Európai Ligája (Pearle*) szerint az „alternatív” engedély hiánya évente 500 millió és 1 milliárd EUR közötti kiadást jelent az EU számára, ami a jelenlegi pénzügyi és gazdasági környezetben jelentősnek mondható.

Az utazási irodák, valamint a Bizottsághoz intézett kérdések arról tanúskodnak, hogy egyre több „egyéni” utazónak (diákoknak, kutatóknak, művészeknek és a kultúra területén tevékenykedő szakembereknek, nyugdíjasoknak, üzletembereknek, szolgáltatóknak stb.) is komoly érdeke fűződik ahhoz, hogy valamely 180 napos időszakon belül 90 napnál hosszabb ideig utazhasson a schengeni térségen belül.

Ezenfelül gyakran előfordul, hogy olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik egy adott tagállam által kibocsátott, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély alapján már a schengeni térségben tartózkodnak, a tartózkodásuk alatt vagy azt követően egy másik tagállamba kívánnak vagy kénytelenek utazni. Például a harmadik országbeli állampolgársággal rendelkező diákok a tanulmányaik végeztével esetleg

⁸

Lásd az SMVE 19. cikkéhez tartozó hivatkozást a 6. lábjegyzetben.

szeretnének egy – tegyük fel – hat hónapos körutazást tenni a schengeni térségben, mielőtt hazatérnének. Az SMVE 21. cikkének értelmében az ilyen személyek elvileg szabad utazásra jogosultak a tagállamokban az érvényes, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumuk vagy tartózkodási engedélyük alapján, a 180 napos időszakon belüli 90 napos tartózkodási „korlátozás” azonban az ő esetükben is alkalmazandó.

Az általános szabályzat az utazók túlnyomó többségére vonatkozóan semmilyen problémát nem vet fel, ezért meg kell tartani. A Bizottság azonban már 2001-ben felismerte annak szükségességét, hogy a szóban forgó jogszabályt egy olyan engedély bevezetésével egészítsék ki, amely lehetővé teszi a három hónapnál hosszabb tartózkodásokat a schengeni térségen belül. Ezért tanácsi irányelvre tett javaslatot olyan feltételekről, amelyek értelmében a harmadik országok állampolgárai három hónapot nem meghaladó időszakokban szabadon utazhatnak a tagállamok területén; a javaslat kiterjedt egy különös utazási engedély bevezetésére, valamint a legfeljebb hat hónapos mozgás céljából történő beutazás feltételeinek megállapítására⁹.

A Bizottság javasolta egy *speciális utazási engedély* bevezetését olyan harmadik országbeli állampolgárok számára, akik *bármely 12 hónapos időszakon belül legfeljebb hat hónapig kívánnak a tagállamok területén utazni*. Az engedély lehetővé tette volna a birtokosa számára, hogy 6 egymást követő hónapban tartózkodjék a schengeni térségen belül, de az egy adott tagállamban történő tartózkodás időtartama nem haladhatta volna meg a három hónapot. Ezen javaslatot — amely több egyéb kérdést is érintett, például a kitoloncolás kérdését — a Bizottság 2006 márciusában hivatalosan visszavonta. Annak idején a tagállamok legfőképpen a jogalapot és a tervezett engedéllyel kapcsolatos várható bürokráciát találták aggályosnak. Némelyikük nem értett egyet azzal a tervvel, hogy ezt az engedélyt bevezessék a rövid távú tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgárok esetében, mivel úgy vélték, hogy az engedély bevezetése hátrányosan érinthetné a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok rendszerének integritását.

A fent említett joghézag arra készteti a tagállamokat, hogy a szabályok megkerülésével olyan jogi eszközöket vegyenek igénybe, amelyek rendeltetése nem a schengeni térségben való engedélyezett tartózkodás időtartamának „kiterjesztése”: nevezetesen az SMVE 20. cikke (2) bekezdésének¹⁰ alkalmazása vagy a vízumkódex 25. cikke (1) bekezdésének b) pontja¹¹ szerinti korlátozott területi érvényességű vízum kibocsátása révén. E gyakorlatokat az Európai Parlament és a Tanács uniós vízumkódexről (vízumkódex) szóló, egyidejűleg előterjesztett rendeletjavaslatát (átdolgozás)¹² kísérő hatásvizsgálat¹³ 7. melléklete részletesen ismerteti.

Ezért kívánatos egy új típusú vízum bevezetése az olyan – akár vízummentességet élvező, akár vízumkötelezettség alá tartozó – harmadik országbeli állampolgárok részére, akiknek jogos érdekeik fűződnek ahhoz, hogy bármely 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb ideig utazzanak a schengeni térség területén.

⁹ COM(2001) 388 végleges. HL C 270., 2001.9.25., 244. o.

¹⁰ „A vízumkötelezettség hatálya alá nem tartozó külföldiek [...] 180 napon belül legfeljebb 90 napig szabadon mozoghatnak a Szerződő Felek területén. Az (1) bekezdés nem érinti az egyes Szerződő Feleknek azt a jogát, hogy kivételes körülmények esetén – vagy ezen egyezmény hatálybalépését megelőzően kötött kétoldalú megállapodás alapján – területükön egy külföldi tartózkodását 90 napon túl meghosszabbítsák.”

¹¹ „Korlátozott területi érvényességű vízumot a következő kivételes esetekben adnak ki: [...] b) amikor a konzulátus által megindokolt okokból tartózkodásra jogosító új vízum kiadására kerül sor ugyanazon 180 napos időszakban olyan kérelmezőnek, aki ugyanezen 180 napos időszak alatt már felhasznált egy 90 napos tartózkodásra jogosító egységes vízumot vagy korlátozott területi érvényességű vízumot.”

¹² COM(2014) XXX final.

¹³ SWD(2014) XXX final.

A javaslat célja a rövid távú tartózkodásra vonatkozó schengeni vívmányok és az egy adott tagállamban való letelepedéssel kapcsolatos uniós/nemzeti jog közötti joghézag megszüntetése a következők által:

- egy új vízumtípus („schengeni körutazói vízum”) bevezetése a két vagy több tagállamban tervezett olyan tartózkodásokhoz, amelyek időtartama 90 napnál hosszabb, de nem haladja meg az egy évet (az érvényességi idő 2 évig meghosszabbítható), amennyiben a kérelmező nem szándékozik bármely 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb időt eltölteni ugyanazon tagállamban, valamint
- a schengeni körutazói vízumok kérelmezési eljárásának és kiadási feltételeinek meghatározása.

A javaslat nem szabályozza sem azokat a feltételeket és eljárásokat, amelyek alapján a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállamban három hónapnál hosszabb ideig tartózkodhatnak, sem pedig a munkavállalási engedélyek vagy azzal egyenértékű engedélyek kiadására vonatkozó (azaz a munkaerőpiacra való belépéssel kapcsolatos) eljárásokat és feltételeket.

Jóllehet a javaslat értelmében a vízumkódex számos rendelkezése alkalmazható az új vízumtípusra vonatkozó kérelmek feldolgozása során, indokolt egy külön javaslat benyújtása a rendelkezéseknek a vízumkódex módosítására irányuló javaslatba való belefoglalása helyett, tekintettel arra, hogy a vízumkódex hatálya a vízumkérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgárok számára történő vízumkiadás szabályaira és eljárásaira terjed ki (lásd az 539/2001/EK rendelet I. melléklete).

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• Konzultáció az érdekelt felekkel

Ezt a kérdést az 1. szakaszban hivatkozott hatásvizsgálat tárgyalja. Általánosságban az érdekcsoportok — és különösen a művészszövetségek — megerősítik, hogy a jelenlegi jogi keretben fennálló joghézag súlyosan akadályozza a mobilitást – akár szabadidős, akár szakmai célú mobilitásról legyen szó –, és üdvözlük az új vízumtípus bevezetését. A tagállamok többsége azonban megkérdőjelezi az intézkedés szükségességét, tekintettel arra, hogy az érintett kérelmezők csoportja meglehetősen korlátozott. Néhány tagállam a joggal kapcsolatos aggályokat fejezte ki (lásd 3. szakasz).

• Hatásvizsgálat

A bármely 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb időt a schengeni térségben eltölteni szándékozó harmadik országbeli állampolgárok számára bevezetendő engedélyről szóló hatásvizsgálatot belefoglalták a vízumkódex módosítására vonatkozó javaslatot kísérő hatásvizsgálatba.

A hatásvizsgálat két szabályozási lehetőséget vett figyelembe.

Az egyik lehetőséget – nevezetesen egy új típusú engedély bevezetését a schengeni térségen belüli olyan tartózkodások esetében, amelyek tervezett időtartama 90 napnál hosszabb, de a 360 napot nem haladja meg – „kizárólag” a harmadik országbeli állampolgárok egy korlátozott csoportjára vonatkozóan fontolták meg, amelybe a következők tartoznak: művészek (vagy sportolók), a kultúra területén tevékenykedő szakemberek és személyzetük, akiket megbízható és elismert előadó-társulatok vagy szervezetek foglalkoztatnak, valamint a velük utazó közvetlen családtagjaik. A kedvezményezetteket azon az alapon korlátozták erre a körre, mivel látszólag ők alkotják a jelenlegi joghézag által leginkább sújtott harmadik országbeli állampolgárok fő csoportját.

A megfontolás tárgyát képező másik szakpolitikai lehetőség egy hasonló engedély bevezetése volt, amely azonban nem csupán a harmadik országbeli állampolgárok egy meghatározott csoportjára, hanem az összes harmadik országbeli állampolgárra kiterjed (pl. a turistákra, kutatókra, diákokra, üzletemberekre). Mivel a probléma a schengeni térségen belüli rövid távú tartózkodásra vonatkozó schengeni vívmányok és a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való 90 napnál hosszabb tartózkodásának engedélyezésével kapcsolatos jogszabályok közötti jöghézagban gyökerezik, nem szabályozási jellegű szakpolitikai lehetőségeket nem dolgoztak ki.

A hatásvizsgálatból kitűnik¹⁴, hogy az olyan engedély hiánya, amely lehetővé tenné, hogy az utazók bármely 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb ideig tartózkodjanak a schengeni térségben, jelentős gazdasági veszteséget okoz az Európai Unió számára. A hatásvizsgálatot alátámasztó tanulmány szerint meglehetősen korlátozott az új engedély potenciális kedvezményezettjeinek száma. Az első lehetőség végrehajtása megközelítőleg 60 000 kérelmezőt éríthet, míg a második lehetőség által megkettőződhet a potenciális kérelmezők száma. Ezek meglehetősen alacsony számok, ha figyelembe vesszük, hogy 2012-ben mintegy 15 millióan nyújtottak be „schengeni” vízum iránti kérelmet, és a kérelmezők száma folyamatos emelkedést mutat.

Mindazonáltal ezeket az utazókat „nagy költsékezőknek” tekintik, így azok nagy valószínűséggel számottevő bevételt generálnak, és élénkítik a gazdaság aktivitását az EU-n belül, nem utolsósorban azért, mert hosszabb ideig tartózkodnak a schengeni térségben. Az első lehetőség a becslések szerint évente 500 millió EUR többletbevételt eredményezhetne a schengeni térségnek. A másik lehetőség gazdasági hatását megközelítőleg 1 milliárd EUR-ra becsülik. Mindkét lehetőség esetében a gazdasági nyereség azoknak az „új” utazóknak lenne köszönhető, akiket a schengeni térségbe vonzana az a lehetőség, hogy hosszabb ideig tartózkodhatnak ott anélkül, hogy a jogszerűség határát súroló nehézkes „alternatívákhoz” – például korlátozott területi érvényességű vízum beszerzéséhez – kellene folyamodniuk.

A hatásvizsgálat rámutatott arra is, hogy az új típusú engedély feldolgozásával járó igazgatási költségek – tekintettel a kérelmek várhatóan alacsony számára és a felszámítandó díjra – nem lennének számottevőek. Jelenleg a harmadik országbeli állampolgárok számára már az új vízumkérelem benyújtása vagy a hosszabbítás iránti kérelem is költségekkel jár. A második lehetőség tekintetében a hatásvizsgálat kiemelt egy specifikus kockázatot: előfordulhat, hogy az új engedély birtokosai közül egyesek a feketepiacon próbálnak munkát vállalni.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

• A javaslat részletes magyarázata

A javaslat célja a fennálló jöghézag megszüntetése. Ezért a javaslat 1. cikke „schengeni körutazói vízum” néven új vízumtípust vezet be (T típusú vízum). Ez a cikk egyértelművé teszi továbbá, hogy a rendelet nem érinti a befogadással/bevándorlással kapcsolatos vívmányokat. Ez például azt jelenti, hogy a rendelet nem befolyásolja a valamely tagállam területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok – schengeni körutazói vízummal más tagállamokban tett utazásai miatti – „távollétének” a tartózkodási engedélyükre gyakorolt hatására vonatkozó tagállami jogszabályokat. A rendelet nem terjed ki azokra a harmadik országbeli állampolgárokra sem, akik az uniós jogszabályok alapján gyakorolják az (EU-n belüli) mobilitást.

¹⁴ A hatásvizsgálat megjegyzi továbbá, hogy az adatok és a szilárd alapokon nyugvó becslési módszertan hiánya miatt rendkívül nehéz ezen a területen a gazdasági és pénzügyi hatás értékelése, ezért az ebben a bekezdésben szereplő számadatokat fenntartásokkal kell kezelni.

A 2. cikk alapelveit fektet le azáltal, hogy kereszthivatkozást biztosít a vízumkódex és a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló, 2008. július 9-i 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (VIS-rendelet)¹⁵ rendelkezései között. A schengeni körutazói vízum sok tekintetben jelentősen különbözik a vízumkódex 2. cikkében meghatározott, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumtól. Mindazonáltal igen hasonló az egységes vízumhoz, mivel elviekben valamennyi tagállam területén érvényes. Az új vízumtípust a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok és engedélyek jogi alapja – nevezetesen az EUMSZ 77. cikke – szerint hozták létre. Ezért elviekben indokolt, hogy a vízumkódex vonatkozó rendelkezései a schengeni körutazói vízumra is alkalmazandók legyenek. Az ezt követő rendelkezések (4–9. cikk) részletesen ismertetik, hogy a vízumkódex mely rendelkezései alkalmazandók a schengeni körutazói vízumok kiadási feltételei és eljárásai tekintetében, valamint – az új vízumtípus sajátosságaira figyelemmel – megállapítják az e szabályoktól való eltéréseket és a szabályok kiegészítéseit. Ennek céljából a következő cikkek fejezetről fejezetre követik a vízumkódex szerkezetét, és minden egyes rendelkezésre vonatkozóan pontosítják, hogy az alkalmazandó-e, illetve kilátásba helyeztek-e kiegészítéseket vagy eltéréseket. Mivel a Bizottság egyidejűleg javaslatot tesz a vízumkódex átdolgozására¹⁶ is, ez a javaslat a javasolt átdolgozott rendeletre hivatkozik majd a meglévő rendelet¹⁷ helyett. A jelen javaslattal módosított VIS-rendelet teljes körűen alkalmazandó lesz a schengeni körutazói vízumra, anélkül, hogy kiegészítésekre vagy eltérésekre lenne szükség.

A 3. cikk értelmében a vízumkódexben szereplő egyes fogalommeghatározások (pl. „harmadik országbeli állampolgár”, „vízumbélyeg”, „kérelem”, „konzulátus”) erre a javaslatra is alkalmazandók. Ezenfelül az e cikkben szereplő fogalommeghatározás szerint a „schengeni körutazói vízum” egy olyan engedély, amelyet valamely tagállam abból a célból bocsát ki, hogy a kérelmező két vagy több tagállamban összesen 90 napnál hosszabb ideig tartózkodhasson bármely 180 napos időszakban, feltéve, hogy nem szándékozik ugyanazon tagállamban 90 napnál hosszabb ideig tartózkodni egy adott 180 napos időszakon belül¹⁸. Ez utóbbi „korlátozás” kizárja az egy tagállamon belüli három hónapnál hosszabb idejű tartózkodások engedélyezését.

A 4. cikk meghatározza a kérelmekkel kapcsolatos eljárásokban részt vevő hatóságokra vonatkozóan a vízumkódexben szereplő azon rendelkezéseket, amelyek a schengeni körutazói vízumok esetében is alkalmazandóak. Kizárja annak lehetőségét, hogy a schengeni körutazói

¹⁵ HL L 218., 2008.8.13., 60. o.

¹⁶ COM(2014) 164.

¹⁷ Ezért a vízumkódex átdolgozására irányuló javaslat azon módosításainak, amelyeket jogalkotási eljárás során hajtottak végre, ugyancsak tükröződnie kell majd e javaslatban.

¹⁸ Mint fent említettük, a harmadik országbeli állampolgárok – akár vízummentességet élveznek, akár vízumkötelezettség alá tartoznak – a rövid távú tartózkodásra vonatkozó rendszerben bármely 180 napos időszakon belül legfeljebb 90 napig tartózkodhatnak a schengeni térségben, ami azt is jelentheti, hogy ezt egyetlen tagállamban teszik. A be- és kiutazásoktól függően tehát valamely egyéves időszakban a jogszerű tartózkodás időtartama legfeljebb 180 nap (2x90 nap) lehet. Mivel a schengeni körutazói vízumok legfeljebb 1 éves (360 napos) időtartamra állíthatók ki, szükség van a „180 napos” hivatkozásra annak biztosítása érdekében, hogy az az időszak, ameddig a schengeni körutazói vízumok birtokosai egy adott tagállamban jogszerűen tartózkodhatnak, nem rövidebb annál az időszagnál, amely a vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárokat vagy a kétéves vagy annál hosszabb érvényességi idővel kiállított, többszöri beutazásra jogosító, rövid távú tartózkodásra szóló vízum birtokosait megilleti. A „180 napos” hivatkozás hiányában például egy többszöri beutazásra jogosító, rövid távú tartózkodásra szóló, 1 évre érvényes vízummal rendelkező orosz állampolgár elvileg 180 (nem egymást követő) napig tartózkodhat egyazon tagállamban a vízum egyéves érvényességi idején belül, míg az 1 évre érvényes schengeni körutazói vízum birtokosa csupán 90 napot tölthet el ugyanabban a tagállamban a schengeni körutazói vízuma érvényességi ideje alatt.

vízumok iránti kérelmeket a külső határon is be lehessen nyújtani, mivel a schengeni térségen belüli akár kétéves tartózkodás engedélyezése igen alapos vizsgálatot igényel, ami a külső határokon sohasem végezhető el. E cikk a vízumkódex 5. cikkétől ugyancsak eltérve megállapítja, hogy az a tagállam felelős a schengeni körutazói vízumok iránti kérelmek vizsgálatáért és elbírálásért, amelynek külső határait a kérelmező át kívánja lépni a tagállamok területére történő belépésekor. Ezt az indokolja, hogy számos olyan harmadik országbeli állampolgár esetében, akik több mint 90 napig tartó körutazást kívánnak tenni a schengeni térségben, a jelenlegi vízumkódex rendelkezései (fő úti cél a tartózkodás célját és időtartamát tekintve) nehezen lennének alkalmazhatók. A látogatás célja elvileg valamennyi tagállamban azonos (ti. élő előadások vagy turizmus), a kérelmezők azonban sokszor nem tudják, hogy a különböző tagállamokban mennyi ideig tartózkodnak majd. Végül a 4. cikk értelmében a harmadik országbeli állampolgárok egyes kategóriái jogosultak arra, hogy a schengeni körutazói vízum iránti kérelmüket annak a tagállamnak a területén nyújtsák be, ahol jogszerűen található. Ez indokoltnak tekinthető, mivel a tagállamok területén tartózkodó számos harmadik országbeli állampolgár, valamint azok a harmadik országbeli állampolgárok, akik a legfeljebb 90 napos (rövid távú) tartózkodások esetében mentesülnek a vízumkötelezettség alól, elegendő pénzeszközzel és jogos érdekekkel rendelkeznek arra, hogy egy adott 180 napos időszakon belül 90 napnál hosszabb ideig utazzanak más tagállamokban, miközben egy bizonyos tagállamban laknak/tartózkodnak (illetve közvetlenül az ilyen tartózkodást követően). Az Uniónak sem a biztonsági, sem pedig a gazdasági érdekeit nem szolgálja, ha az ilyen személyeket arra kötelezi, hogy hagyják el a schengeni térséget, és a származási országukban nyújtsák be a schengeni körutazói vízum iránti kérelmet.

Az 5. cikk pontosítja a vízumkódex azon rendelkezéseit, amelyek a schengeni körutazói vízum kérelmezési eljárása esetében alkalmazandók, valamint kiegészítő rendelkezéseket és kivételeket állapít meg. Előírja, hogy a kérelmezőnek olyan érvényes úti okmányt kell bemutatnia, amelyet a kérelem vizsgálatáért és elbírálásáért felelős tagállam és a meglátogatni kívánt tagállamok közül legalább egy további tagállam elismer. További feltétel a kérelmezők számára, hogy megfelelően bizonyítaniuk kell azon szándékukat, miszerint összesen 90 napnál hosszabb ideig tartózkodnak két vagy több tagállam területén, de azok egyikében sem töltenek el 90 napnál hosszabb időszakot valamely 180 napos időszakon belül. A cikk nem nyújt eltéréseket a vízumkódex vízumdíjjal kapcsolatos rendelkezései tekintetében, mely díj ennek megfelelően 60 EUR lesz (azaz a rövid távú tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem esetében fizetendő szokásos vízumdíj összege). Ez indokoltnak tekinthető, mivel a konzulátusok feladatai lényegében azonosak, függetlenül attól, hogy rövid távú tartózkodásra jogosító vízum vagy schengeni körutazói vízum iránti kérelmet dolgoznak fel. A vízumkódexnek a vízumdíj csökkentésére vagy elengedésére vonatkozó rendelkezései ugyancsak alkalmazandók. Hasonlóképpen a vízumkódex rendelkezései alkalmazandók a külső szolgáltatók által felszámított szolgáltatási díjak tekintetében is, amelynek összege nem haladhatja meg a 60 EUR összegű vízumdíj felét.

Az ebben a cikkben foglalt másik fontos kritérium szerint a kérelmezőknek igazolniuk kell, hogy megfelelő anyagi fedezettel és stabil gazdasági háttérrel rendelkeznek. Ehhez a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapra kiterjedő fizetési jegyzékeket vagy bankkivonatokat és/vagy olyan igazoló dokumentumokat kell benyújtaniuk, amelyek bizonyítják, hogy a tartózkodásuk alatt jogszerűen elegendő pénzügyi eszközhez jutnak (pl. a nyugdíjjogosultság igazolása). E cikk értelmében a schengeni körutazói vízummal rendelkező kérelmezők abban a tagállamban, ahol jogszerűen tartózkodnak, kérelmezhetik az azokban a tagállamokban előírt munkavállalási engedély(ek)e)t, amelyekbe a későbbiekben utazni kívánnak. Ez a rendelkezés nem ütközik a munkaerőpiacra való belépéssel kapcsolatos rendelkezésekkel, és nem rendelkezik arról, hogy a munkavállalási engedély szükséges-e vagy sem; a kiadás feltételeit ugyancsak nem érinti. Mindössze a kérelem benyújtásának helyéről rendelkezik annyiban,

hogy a harmadik országbeli állampolgároknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a munkavállalási engedély iránti kérelmüket a schengeni térség elhagyása nélkül benyújthassák. E cikk bizonyos eljárási könnyítéseket helyez kilátásba (nevezetesen egyes igazoló dokumentumok benyújtásának lehetséges mellőzését) azon kérelmezők meghatározott kategóriái esetében, akik valamely megbízható és elismert vállalkozásnál, szervezetnél vagy intézménynél állnak munkaviszonyban vagy ilyentől kaptak állásajánlatot – különös tekintettel a vezető beosztásokra vagy a kutatókra, művészekre és a kultúra területén tevékenykedő szakemberekre stb. Az érdekelt felek joggal várják el, hogy az említett kategóriák esetében az eljárás ne csupán az „egyéni” kérelmezőre összpontosuljon, hanem a küldő/fogadó/meghívó vállalkozás/szervezet/intézmény megbízható státuszára is.

A vízumkódexnek a vízumkérelem vizsgálatára és a kérelemről való döntésre vonatkozó általános rendelkezéseire történő hivatkozás mellett – amely a schengeni körutazói vízumok esetében is alkalmazandó – a 6. cikk alapvető rendelkezése kimondja, hogy különös figyelmet kell fordítani a kérelmező anyagi helyzetére: a tervezett tartózkodás teljes időtartamára elegendő anyagi fedezettel kell rendelkeznie, ideértve a szállásköltség fedezéséhez szükséges források meglétét is. Ez a cikk továbbá 20 naptári napban rögzíti a kérelem elbírálásának határidejét is. Ez hosszabb, mint a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok feldolgozására jelenleg biztosított időtartam, amit az indokol, hogy a kérelmező anyagi helyzetét igen alapos vizsgálat alá kell vetni.

Mivel ahhoz, hogy az új vízumtípust integrálhassuk a „rendszerbe”, egyértelművé kell tenni, hogy milyen kölcsönhatásban áll egymással a meglévő rövid távú és hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum és tartózkodási engedély alapján történő tartózkodás a schengeni körutazói vízum alapján történő tartózkodással, a 6. cikk lehetővé teszi a schengeni körutazói vízum alapján történő tartózkodás kombinálását a korábbi/jövőbeni vízummentes tartózkodással, illetve a rövid távú és hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély alapján történő tartózkodással. Hasonló rendelkezéseket vezetnek be a vízumkódexbe és a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexbe is.

A 7. cikk a schengeni körutazói vízumok kiállításával kapcsolatos kérdéseket tárgyalja, amennyiben a vízumkódex rendelkezései ugyancsak alkalmazandók. E cikk értelmében a schengeni körutazói vízumoknak minden esetben lehetővé kell tenniük a többszöri belépést. Az engedélyezett tartózkodás időtartamát illetően — a 8. cikkel összefüggésben — a javaslat lehetőséget biztosít arra, hogy minden olyan harmadik országbeli állampolgár, aki bizonyítani tudja, hogy megfelel a hosszú távú tartózkodás feltételeinek, legfeljebb két egymást követő évig a schengeni térségben tartózkodhasson. A kérelmek értékelése során és különösen a tartózkodás engedélyezett időtartamának meghatározásakor a konzulátusoknak valamennyi releváns tényezőt figyelembe kell venniük, így például azt a tényt is, hogy a rövid távú tartózkodások esetében vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárok hagyományosan nem jelentenek illegális migrációs problémát, illetve biztonsági kockázatot. A vízum érvényességi idejének meg kell egyeznie a tartózkodás engedélyezett időtartamával. Az új vízum jellegéből adódóan ez a cikk kizárja annak lehetőségét, hogy a kiállításra kerülő schengeni körutazói vízum érvényességét egy adott tagállam területére korlátozzák. A schengeni körutazói vízumnak a fogalommeghatározásából adódóan lehetővé kell tennie, hogy a birtokosa több tagállamban tegyen körutazást.

A schengeni körutazói vízum az 1683/95/EK rendeletben meghatározott egységes formátumban (vízumbélyeg) kerül kiállításra, és típusára a „T” betűjelzés utal. Az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének a) pontja a „vízumokra” és a „rövid távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyekre” egyaránt utal. Tekintettel arra, hogy a tartózkodási engedélyeket a

2002. június 13-i 1030/2002/EK rendelettel¹⁹ összhangban (műanyag) kártyaformátumban bocsátják ki, és figyelembe véve, hogy a legtöbb tagállami konzulátus nem rendelkezik a kártyaformátumú engedélyek kiállításához szükséges berendezéssel, annak előírása, hogy az új engedélyt kártyaformátumban kell kibocsátani, túlzott terhet róna a tagállamokra.

A 8. cikk a kiállított vízumok módosítására – vagyis azok meghosszabbítására, megsemmisítésére és visszavonására – vonatkozik. Lehetővé teszi az engedélyezett tartózkodás időtartamának legfeljebb két évre történő meghosszabbítását. A rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok meghosszabbításával kapcsolatos rendelkezésekkel szemben az új vízumtípus esetében a kérelmezőknek nem kell igazolniuk „kivételes” körülmények fennállását. Ugyanis e vízumtípus potenciális kérelmezőinek (különös tekintettel az előadóművészekre) gyakran hosszabb időszakokat kell eltölteniük a schengeni térségben anélkül, hogy valamelyik tagállamban letelepednének. A schengeni körutazói vízum érvényességi idejének meghosszabbításához a kérelmezőknek bizonyítaniuk kell, hogy továbbra is megfelelnek a beutazási és vízumkiadási feltételeknek, és a folyamatban lévő tartózkodásuk összeegyeztethető azzal a követelménnyel, miszerint egy adott tagállamban a tartózkodás időtartama valamely 180 napos időszakon belül nem haladhatja meg a 90 napot.

A 9. cikk pontosítja a vízumkódex „Hivatali irányítás és szervezés” című fejezetének azon rendelkezéseit, amelyek a schengeni körutazói vízumok kiállítása esetében is alkalmazandók. A helyi schengeni együttműködés keretében a konzulátusoknak meg kell osztaniuk egymással a schengeni körutazói vízumokra vonatkozó statisztikákat és egyéb információkat.

A 10–16. cikkek az ún. záró és/vagy operatív cikkek, amelyek többek között a schengeni körutazói vízumok kiadásával kapcsolatos operatív utasításokat (ezekben további pontosításra kerül majd a vízumkódex rendelkezései és a jelen javaslatban szereplő rendelkezések közötti kapcsolat), a nyomon követést, a hatálybalépést stb. tárgyalják. A Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex és a VIS-rendelet módosításainak fő célja a schengeni körutazói vízum „integrálása” a schengeni vívmányokba.

Ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex 5. cikkében megállapított beutazási feltételek megfelelnek a schengeni körutazói vízum kiadása esetében alkalmazandó feltételeknek, és ezenfelül biztosítani kell, hogy a schengeni körutazói vízumok iránti kérelmeket és az ilyen vízumokat nyilvántartásba vegyék a VIS-rendszerben. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a javaslat kiterjed az olyan harmadik országbeli állampolgárokra is, akik a rövid távú tartózkodások esetében mentesülnek a vízumkötelezettség alól (lásd a vízumrendelet II. mellékletét, és amely állampolgárok adatai következésképpen nem szerepelnek a VIS-ben), mivel az érintett országokból származó utazók elviekben nem jelentenek biztonsági vagy migrációs kockázatot a tagállamokra nézve. Ezért az arányosság elvének szem előtt tartásával nem indokolt az ilyen harmadik országokból (pl. Ausztráliából, Kanadából, az Egyesült Államokból) származó állampolgárok ujjlenyomatainak nyilvántartásba vétele. Erről a mentességről az 5. cikk rendelkezik, amely ezáltal megnyitja az utat a tagállamok számára az előtt, hogy az említett harmadik országbeli állampolgárok schengeni körutazói vízum iránti kérelmeit elektronikus vagy postai úton is elfogadjassák.

A 12. cikk további magyarázatot igényel. E cikk részben hatályon kívül helyezi az SMVE 20. cikkének (2) bekezdését, miszerint ha valamely tagállam az SMVE hatálybalépésének (vagy a tagállam schengeni megállapodáshoz való ennél későbbi csatlakozásának) időpontja előtt kétoldalú vízummentességi megállapodást kötött a vízumrendelet II. mellékletének listáján („vízummentes lista”) szereplő valamely harmadik országgal, e kétoldalú megállapodás

¹⁹ HL L 157., 2002.6.15., 1. o.

rendelkezései alapul szolgálhatnak e tagállam számára ahhoz, hogy a területén az érintett harmadik országbeli állampolgárok számára engedélyezett vízummentes tartózkodás időtartamát három hónapnál hosszabb időszakra „terjessze ki”.

Így például Kanada, Új-Zéland vagy az Egyesült Államok állampolgárai a tagállamok és e három ország között hatályban lévő kétoldalú vízummentességi megállapodásban szereplő időtartamig (általában három hónap) tartózkodhatnak az ilyen tagállamokban, a schengeni térségen belüli szokásos 90 napos tartózkodáson felül. A fenti országok vonatkozásában a Bizottságnak tudomása van több olyan kétoldalú megállapodásról, amelyek lehetővé teszik, hogy az érintett állampolgárok gyakorlatilag korlátlan ideig tartózkodjanak jogszerűen a schengeni térségben a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentesség alapján. Új-Zéland például 16 ilyen kétoldalú vízummentességi megállapodással rendelkezik, így annak állampolgárai a vízumrendelet alapján biztosított 90 napos tartózkodáson felül a gyakorlatban 51 hónapig (három hónap + 48 hónap) maradhatnak a schengeni térség területén.

A tagállamok már 1998-ban úgy vélték, hogy az ilyen korlátlan idejű tartózkodás nem összeegyeztethető a határok nélküli térség szellemével. A Végrehajtó Bizottság határozatot fogadott el a vízumkötelezettség megszüntetéséről szóló megállapodások összehangolásáról²⁰. E határozat értelmében a tagállamoknak szabványos záradékot kell belefoglalniuk kétoldalú megállapodásaikba, amelyek a vízummentes tartózkodás időtartamát hat havonként három hónapra korlátozzák a schengeni térségen belül (és nem pedig az érintett tagállam területén).

Miután az Amszterdami Szerződés hatálybalépésével belefoglalták a schengeni vívmányokat a közösségi keretbe, az SMVE 20. cikkének (2) bekezdése nem csupán a határmentes térség szellemével került ellentmondásba, hanem immár a Szerződéssel sem volt összeegyeztethető: Az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződés (EUSZ) 62. cikkének (3) bekezdése értelmében „[a Tanács] intézkedéseket fogad el azoknak a feltételeknek a meghatározásáról, amelyek mellett harmadik országok állampolgárai *legfeljebb három hónapon keresztül* szabadon utazhatnak a tagállamok területén”. Ezért a Bizottság az utazáshoz való jogról szóló 2001. évi kezdeményezésében javasolta a 20. cikk (2) bekezdésének hatályon kívül helyezését.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) már nem korlátozza a schengeni térségen belüli „rövid távú” tartózkodás időtartamát három hónapra; annak időtartamáról nem rendelkezik. Mindazonáltal a 20. cikk (2) bekezdése és a kétoldalú „meghosszabbított tartózkodás” fogalmának megléte továbbra is összeegyeztethetetlen a Szerződés 77. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontjával, mivel a közös vízumpolitika nem alapulhat múltbeli kétoldalú megállapodásokon. A harmadik országbeli állampolgárok utazási szabadságának alkalmazási köre nem függ a múltban megkötött kétoldalú megállapodások számától és tartalmától. Valamennyi vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárra azonos szabályok alkalmazandók. A 20. cikk (2) bekezdésének végrehajtása gyakorlati nehézségeket vet fel és jogbizonytalanságot idéz elő a hatóságok és az utazók számára egyaránt, különösen amikor utóbbiak távozni készülnek a schengeni térségből. Ezenfelül a jövőbeni határregisztrációs rendszer egyértelmű szabályokat tesz szükségessé, és technikai okokból nem lehet figyelembe venni a kétoldalú vízummentességi megállapodások esetleges folytatódó alkalmazását a tartózkodás engedélyezett időtartamának vizsgálata során. Végül a schengeni körutazói vízum bevezetésének ötletét mögött többek között az törekvés motiválta, hogy olyan jogi keretet és megfelelő engedélyt biztosítsunk, amely lehetővé teszi a vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy 90 napnál hosszabb ideig tartózkodjanak a schengeni térségben.

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24, 1998.6.23.

A javaslat ötéves átmeneti időszakot állapít meg a tagállamok számára ahhoz, hogy fokozatosan megszüntessék azt a hatást, amelyet a kétoldalú megállapodásaik gyakorolnak a harmadik országbeli állampolgárok schengeni térségen belüli tartózkodásának teljes időtartamára. Ez időigényes folyamat, és el kell ismernünk azt is, hogy egyes harmadik országok nagy jelentőséget tulajdonítanak a jelenlegi állapot fenntartásának.

Politikai szempontból ez érthető. A vízummentességi megállapodások azok közé a jogi eszközök közé tartoznak, amelyek mindkét oldalon konkrét és közvetlen előnyökkel járnak a polgárok számára. Le kell szögeznünk, hogy a 20. cikk (2) bekezdésének részleges hatályon kívül helyezése nem jelenti a szóban forgó megállapodások alkalmazásának azonnali és teljes körű megszüntetését. Ezenfelül a rövid távú tartózkodások régi kétoldalú vízummentességi megállapodásokon alapuló meglévő rendszerének egy legfeljebb egy évre érvényes — a két évre történő meghosszabbítás lehetőségét biztosító — új vízumtípussal történő felváltása számos amerikai, kanadai, új-zélandi stb. állampolgárt a gyakorlatban semmilyen szempontból nem érintene kedvezőtlenül. Sokan azok közül, akik egy évnél tovább kívánnak a schengeni térségben tartózkodni, az adott időszakban nagy valószínűséggel munkát vállalnak, így le kell telepedniük az egyik tagállamban, és következésképpen hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy tartózkodási engedélyt kell igényelniük.

- **Kapcsolat az egyidejűleg előterjesztett, a vízumkódex átdolgozásáról szóló rendeletjavaslattal és egyéb javaslatokkal**

A vízumkódex átdolgozásáról szóló, egyidejűleg előterjesztett rendeletjavaslattal kapcsolatos tárgyalások kihatnak erre a javaslatra is, így a tárgyalási folyamat során különös figyelmet kell fordítani az e két javaslat közötti szükséges szinergiák biztosítására. Amennyiben a tárgyalások során hasonló időkereten belül elérhető közelségbe kerül az elfogadás, a Bizottság a két javaslatot egyetlen átdolgozott javaslatba szándékozik összevonni.

Hasonlóképpen egy későbbi szakaszban biztosítani kell a szinergiákat az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépési adatainak rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatral is²¹. Ennek tárgyát és alkalmazási körét illetően változtatásokra lehet szükség, amennyiben úgy döntenek, hogy a határregisztrációs rendszert a schengeni körutazói vízummal rendelkezők be- és kilépéseinek ellenőrzésére is felhasználják a külső határokon²².

- **Jogalap**

Az EUMSZ 77. cikke hatáskört biztosít az Uniónak arra, hogy fellépjen a schengeni térségen belüli „rövid távú tartózkodások” terén. Az EUMSZ 77. cikkének (2) bekezdése értelmében:

²¹ COM(2013) 95 final, 2013.2.28.

²² A személyek külső határokon történő, egyes okmányoknak a Horvátország és Ciprus által a területükön történő átutazás és a bármely 180 napos időszakban 90 napot nem meghaladó tervezett tartózkodás céljából kiadott nemzeti vízumaikkal egyenértékűként való egyoldalú elismerésén alapuló, ellenőrzése egyszerűsített rendszerének bevezetéséről, valamint a 895/2006/EK tanácsi határozat és az 582/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatot (COM(2013) 441 final, 2013.6.21.) minden bizonnyal jóval a jelen javaslatot megelőzően elfogadják. Miután ez az „átmeneti határozat” elfogadásra kerül, a jelen javaslatot új cikkel kell kiegészíteni annak érdekében, hogy a schengeni körutazói vízumot beilleszték a jövőbeni határozat 2. cikkébe. Mivel az új határozat várhatóan hatályon kívül helyezi majd a 895/2006/EK és az 582/2008/EK határozatot, a jelen javaslat nem tartalmaz rendelkezést az említett határozatok módosításáról.

„[...] az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg, amelyek célja:

a) a vízumokra és az egyéb rövid távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyekre vonatkozó közös politika,

b) azok az ellenőrzések, amelyeknek a külső határokat átlépő személyeket alá kell vetni,

c) azok a feltételek, amely mellett harmadik országok állampolgárai rövid ideig szabadon mozoghatnak az Unión belül”.

E javaslat a fenti három elem mindegyike tekintetében tartalmaz intézkedéseket. Az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontja ezért a javaslat megfelelő jogalapjának tűnik.

Az EUMSZ 79. cikke a közös bevándorlási politika keretében hatáskört biztosít az Uniónak arra, jogszabályokat hozzon a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokról és a hosszú távú tartózkodási engedélyekről, amelyek egyaránt a tagállamokon belüli jogszerű tartózkodásra – azaz az egy adott tagállamon belüli hosszú távú tartózkodásra – irányulnak. A 79. cikk (1) bevezető bekezdése, valamint a (2) bekezdés b) pontja kifejezetten utal a tagállamokban jogszerűen hosszú távon tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra. E javaslat célcsoportja nem kíván hosszú távon tartózkodni egyik tagállamban sem, és erre nincs is szüksége; ehelyett inkább körutazást kíván tenni Európában, azaz mozogni kíván a schengeni térségen belül, mielőtt újra távozna onnan. Az EUMSZ 79. cikke ezért nem felelő jogalap e javaslat számára.

Az EUSZ 62. cikke – amely az EUMSZ 77. cikkét megelőzte – a harmadik bekezdésében úgy rendelkezik, hogy „[a Tanács] intézkedéseket fogad el azoknak a feltételeknek a meghatározásáról, amelyek mellett harmadik országok állampolgárai legfeljebb három hónapon keresztül szabadon utazhatnak a tagállamok területén”. Az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének c) pontja már nem korlátozza a „rövid időt” három hónapra. Ennek a Szerződésben végrehajtott egyértelmű változásnak köszönhetően elhárult egy olyan akadály, amely az előző szerződések alapján meggátolhatta volna egy hasonló javaslat elfogadását.

Következésképpen az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontja megfelelő jogalapot képez e javaslat számára, amelynek célja a harmadik országbeli állampolgárok schengeni térségen belüli mozgásának szabályozása, és amelyből kizártak az EUMSZ 79. cikke (hosszú távú tartózkodások engedélyezése egyetlen tagállam területén) alá tartozó helyzetek. Utóbbi elemet az a javasolt kitétel biztosítja, amelynek értelmében a schengeni körutazói vízummal rendelkezők nem tartózkodhatnak egyazon tagállam területén bármely 180 napos időszakon belül 90 napnál hosszabb ideig.

- **A szubszidiaritás és az arányosság elve**

Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatóak. E javaslat vonatkozásában egyértelmű, hogy uniós szintű beavatkozás szükséges. Olyan engedély, amely valamennyi tagállamban érvényes, kizárólag uniós szinten vezethető be; az egymás által kiállított schengeni körutazói vízumok „kölcsonös elismerése” nemzeti szinten nem valósítható meg. Valamennyi tagállamban egységes vízumkiadási feltételeket és eljárásokat kell alkalmazni. Ez csak uniós szintű fellépéssel érhető el.

Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az Unió intézkedései nem léphetik túl az e Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket. Az ehhez az uniós fellépéshez

választott jogszabályi formának lehetővé kell tennie, hogy a javaslat elérje célkitűzését, és azt a lehető leghatékonyabban lehessen végrehajtani. E javaslat semmilyen olyan elemet nem tartalmaz, amely nem áll közvetlen összefüggésben a célkitűzésekkel. A költségek tekintetében ugyancsak arányosnak tekinthető. A javaslat ezért megfelel az arányosság elvének.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Ez a javaslat egy olyan új vízumtípust vezet be, amely elviekben valamennyi tagállamban érvényes lesz, valamint meghatározza e vízum kiadási feltételeit és eljárásait. Ezért jogi aktusként csupán rendelet választható.

4. KIEGÉSZÍTŐ ELEMEEK

- **Résztétel**

Ez a javaslat a schengeni vívmányokra épül, és a közös vízumpolitika továbbfejlesztését érinti. Tehát az alábbi következményeket kell figyelembe venni a szerződésekhez csatolt különböző jegyzőkönyvekkel és a társult országokkal létrejött megállapodásokkal kapcsolatosan:

Dánia: Az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez (EUMSZ) csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt az EUMSZ harmadik részének V. címe szerinti intézkedések Tanács általi elfogadásában. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dániának az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoznia kell arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.

Az Egyesült Királyság és Írország: Az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 4. és 5. cikke, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozat, valamint az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozat szerint az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt a közös vízumpolitika és különösen a Közöségi Vízumkódex (vízumkódex) létrehozásáról szóló 810/2009/EK rendelet végrehajtásában. Ezért az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt e rendelet elfogadásában, továbbá e rendelet rájuk nézve nem kötelező érvényű vagy alkalmazandó.

Izland és Norvégia: A Tanács és az Izlandi Köztársaság, valamint a Norvég Királyság között megkötött, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló társulási megállapodásban meghatározott eljárások alkalmazandók, mivel ez a javaslat a schengeni vívmányokon alapszik az e megállapodás A. mellékletében²³ meghatározottak szerint.

Svájc: E rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás²⁴ értelmében a schengeni vívmányok rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi.

Liechtenstein: Ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a

²³ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

²⁴ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz²⁵ való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi.

Ciprus: E rendelet a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint a schengeni vívmányok rendelkezésein alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktusnak minősül.

Bulgária és Románia: E rendelet a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint a schengeni vívmányok rendelkezésein alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktusnak minősül.

Horvátország: E rendelet a 2011. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint a schengeni vívmányok rendelkezésein alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktusnak minősül.

²⁵ HL L 160., 2011.6.18., 19. o.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára²⁶,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²⁷,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az uniós jogalkotás harmonizált szabályokat vezetett be a harmadik országbeli állampolgárok tagállamokba történő beutazása és a tagállamok területén bármely 180 napos időszakban legfeljebb 90 napig terjedő tartózkodása esetére.
- (2) Több ágazati irányelvet fogadtak el azon feltételekre vonatkozóan, amelyek szerint a harmadik országbeli állampolgárok három hónapnál hosszabb ideig tartózkodhatnak a tagállamok területén. A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény²⁸ 21. cikke biztosítja a szabad mozgás jogát a valamely tagállam által kibocsátott érvényes tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító nemzeti vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok számára a többi tagállam területén bármely 180 napos időszakon belül legfeljebb 90 napig.
- (3) A vízumkötelezettség alá eső és a vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgároknak jogos érdekeik fűződhetnek ahhoz, hogy bármely 180 napos időszakban 90 napnál hosszabb ideig utazzanak a schengeni térség területén, anélkül, hogy egyazon tagállam területén 90 napnál hosszabb ideig tartózkodnának. Következésképpen olyan szabályok elfogadására van szükség, amelyek biztosítják ezt a lehetőséget.
- (4) Különösen az előadóművészek szembesülnek gyakran nehézségekkel az Unión belüli előadókörútjaik szervezése során. A diákok, a kutatók, a kultúra területén

²⁶ HL C... , . . o.

²⁷ HL C... , . . o.

²⁸ A Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény, HL L 239., 2000.9.22., 19. o.

tevékenykedő szakemberek, a nyugdíjasok, az üzletemberek, a szolgáltatók, valamint a turisták adott esetben ugyancsak 90 napnál hosszabb ideig kívánnak a schengeni térség területén tartózkodni egy adott 180 napos időszakon belül. A megfelelő engedély hiánya miatt számos potenciális látogató kénytelen távolmaradni az EU-tól, ami következésképpen gazdasági veszteséget idéz elő.

- (5) A Szerződés különbséget tesz egyrészt a tagállamokba való belépés feltételei és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó közös szakpolitika kidolgozása, másrészt pedig a valamely tagállamba jogszerű hosszú távú tartózkodás céljából történő beutazás feltételei és a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum és hosszú távú tartózkodási engedély kiadása között. A Szerződés azonban nem határozza meg a rövid távú tartózkodás fogalmát.
- (6) Egy olyan új vízumtípus („schengeni körutazói vízum”) bevezetésére van szükség, amely az olyan harmadik országbeli állampolgárok esetében alkalmazandó – függetlenül attól, hogy vízumkötelezettség alá esnek vagy vízummentességet élveznek –, akik összesen 90 napnál hosszabb ideig kívánnak mozogni két vagy több tagállam területén, de azok egyikében sem töltenek el 90 napnál hosszabb időszakot valamely 180 napos időszakon belül. Ugyanakkor a „180 napból 90 nap” szabályt fenn kell tartani a rövid távú és a hosszú távú tartózkodások közötti általános választóvonalként, mivel az az utazók túlnyomó többsége számára semmilyen nehézséget nem okoz.
- (7) Adott esetben a(z) xxx/201x/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁹ és a 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁰ rendelkezései alkalmazandók a schengeni körutazói vízumok iránti kérelmekre és az ilyen vízumok kiállításra vonatkozóan. Tekintettel a schengeni körutazói vízumot kérelmező harmadik országbeli állampolgárok különböző igényeire és helyzetére, valamint gazdasági és biztonsági megfontolásokból mindazonáltal különös szabályok bevezetésére van szükség többek között az eljárásokban közreműködő hatóságok, a kérelmezési szakasz, a kérelmek vizsgálata és elbírálása, valamint a schengeni körutazói vízumok kiállítása és elutasítása tekintetében.
- (8) Az 539/2001/EK tanácsi rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok állampolgárai³¹ bizonyos könnyítéseket élveznek, így például mentesülnek az újjlenyomatvétel alól.
- (9) A jogbiztonság garantálása érdekében pontosítani kell egyfelől a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok, a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és a hosszú távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyek, másfelől a schengeni körutazói vízumok alapján történő tartózkodások közötti kölcsönhatást. Lehetővé kell tenni a schengeni körutazói vízumok alapján történő tartózkodások kombinálását a korábbi vagy jövőbeni vízummentes tartózkodásokkal, illetve rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyek alapján történő tartózkodásokkal.

²⁹ Az uniós vízumkódex létrehozásáról (Vízumkódex) szóló, xxx/201x/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás), (HL L, x, xxx, x. o.).

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.)

³¹ A Tanács 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

- (10) Lehetővé kell tenni – az utazási szokások és igények figyelembevételével – az engedélyezett tartózkodási idő meghosszabbítását, amennyiben a kérelmező továbbra is megfelel a beutazási és vízumkiadási feltételeknek, és bizonyítani tudja, hogy a meghosszabbított tartózkodása alatt betartja azt a követelményt, miszerint egy adott tagállamban a tartózkodás időtartama valamely 180 napos időszakon belül nem haladhatja meg a 90 napot.
- (11) A schengeni körutazói vízum rendszerét be kell illeszteni a schengeni vívmányok megfelelő jogi eszközrendszerébe. Ezért az 562/2006/EK európai parlamenti rendelet és a 767/2008/EU európai parlamenti rendelet³² módosítása szükséges. A vízumkiadás feltételeiként az 562/2006/EK rendelet 5. cikkében foglalt beutazási feltételeket kell alkalmazni. A schengeni körutazói vízumok iránti kérelmeket és az ilyen vízumokra vonatkozó határozatokat nyilvántartásba kell venni a Vízuminformációs Rendszerben.
- (12) A schengeni körutazói vízum létrehozását követően módosítani kell a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény 20. cikkének (2) bekezdését, mivel az összeegyeztethetetlen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjával, tekintettel arra, hogy a közös vízumpolitika nem alapulhat a tagállamok által megkötött kétoldalú vízummentességi megállapodások meglétére, illetve hiányára. A harmadik országbeli állampolgárok tartózkodásának engedélyezett időtartama nem függ a múltban megkötött ilyen kétoldalú megállapodások számától és tartalmától.
- (13) Ötéves átmeneti időszakot kell biztosítani arra, hogy fokozatosan megszűnjön az a hatás, amelyet a kétoldalú vízummentességi megállapodások gyakorolnak a harmadik országbeli állampolgárok schengeni térségen belüli tartózkodásának teljes időtartamára.
- (14) Annak érdekében, hogy e rendelet végrehajtása egységes feltételek szerint történjék, a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a tagállamok által a schengeni körutazói vízumok iránti kérelmek feldolgozása során követendő gyakorlatokra és eljárásokra vonatkozó operatív utasítások meghatározása tekintetében. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek³³ megfelelően kell gyakorolni. E végrehajtási jogi aktusok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (15) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. E rendelet biztosítani kívánja különösen a magán- és a családi élet teljes tiszteletben tartását (a Charta 7. cikke), a személyes adatok védelmét (a Charta 8. cikke) és a gyermekek jogainak védelmét (a Charta 24. cikke).
- (16) A személyes adatok e rendelettel összefüggésben történő feldolgozása tekintetében a tagállamokra a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁴ alkalmazandó.

³² A személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 105., 2006.4.13., 1. o.).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1995. október 24-i 95/46/EK irányelve a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o., magyar nyelvű különkiadás: 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.).

- (17) Mivel e rendelet célja – nevezetesen egy valamennyi tagállamban érvényes új vízumtípus létrehozása és az e vízumtípusra vonatkozó egységes kiállítási feltételek és eljárások megállapítása – kizárólag uniós szinten valósítható meg, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (19) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozatnak³⁵ megfelelően nem vesz részt; ennél fogva az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (20) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország a 2002/192/EK tanácsi határozatnak³⁶ megfelelően nem vesz részt; ennél fogva Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (21) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között kötött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás³⁷ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat³⁸ 1. cikkének B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (22) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás³⁹ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK tanácsi határozat⁴⁰ 3. cikkével.

³⁵ A Tanács 2000. május 29-i 2000/365/EK határozata Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.)

³⁶ A Tanács 2002. február 28-i 2002/192/EK határozata az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.)

³⁷ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

³⁸ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

³⁹ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

⁴⁰ A Tanács 2008. január 28-i 2008/146/EK határozata az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására,

- (23) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv⁴¹ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben az említett jegyzőkönyv aláírásáról szóló 2011/350/EK tanácsi határozat⁴² 3. cikkével.
- (24) Ciprus tekintetében ez a rendelet a 2003-as csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (25) Bulgária és Románia tekintetében ez a rendelet a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (26) Horvátország tekintetében ez a rendelet a 2011-es csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

I. fejezet – Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet megállapítja a schengeni körutazói vízumok kiállítására vonatkozó feltételeket és eljárásokat.
- (2) E rendelet azokra a harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó, akik a Szerződés 20. cikkének (1) bekezdése értelmében nem uniós polgárok, az alábbiak sérelme nélkül:
- a) azon harmadik országbeli állampolgárok szabad mozgáshoz való joga, akik uniós polgárok családtagjai;
 - b) azon harmadik országbeli állampolgárok és családtagjaik azonos jogai, akiket az egyrészről az Unió és tagállamai, másrészről ezen harmadik országok közötti megállapodások értelmében a szabad mozgáshoz az Unió polgáraival és családtagjaikkal megegyező jog illet meg.

alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

⁴¹ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

⁴² A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

- (3) Ez a rendelet nem érinti a harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó uniós vagy nemzeti jogszabályok alábbiakkal kapcsolatos rendelkezéseit:
- a) három hónapnál hosszabb tartózkodás engedélyezése egy adott tagállam területén és azt követően szabad mozgás más tagállamok területére;
 - b) munkaerő-piaci hozzáférés és gazdasági tevékenység folytatása.

2. cikk

A 767/2008/EK és a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet alkalmazása

- (1) A 767/2008/EK rendelet alkalmazandó a schengeni körutazói vízumokra.
- (2) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet alkalmazandó a schengeni körutazói vízumokra a 4–10. cikkben foglaltaknak megfelelően.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- 1. a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 2. cikkének (1) és (11)–(16) bekezdésében foglalt fogalommeghatározások alkalmazandók.
- 2. „Schengeni körutazói vízum”: olyan engedély, amelyet valamely tagállam abból a célból bocsát ki, hogy a kérelmező két vagy több tagállam területén 90 napnál hosszabb ideig tartózkodhasson bármely 180 napos időszakban, feltéve, hogy nem szándékozik ugyanazon tagállam területén 90 napnál hosszabb ideig tartózkodni egy adott 180 napos időszakon belül.

II. fejezet – A schengeni körutazói vízumok kiadási feltételei és eljárásai

4. cikk

A vízumkérelmekhez kapcsolódó eljárásokban részt vevő hatóságok

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 4. cikkének (1), (3), (4) és (5) bekezdése, 6. cikkének (1) bekezdése, valamint 7. cikkének (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.
- (2) A kérelmek vizsgálata és elbírálása a tagállamok külső határain nem lehetséges.
- (3) A schengeni körutazói vízumok iránti kérelmek vizsgálataért és elbírálásért az a tagállam felelős, amelynek külső határait a kérelmező át kívánja lépni a tagállamok területére történő belépésekor.
- (4) Az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok azon állampolgárai, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállam területén, a kérelmüket az adott tagállam területén is benyújthatják, amennyiben az illetékes tagállam konzulátusának legalább 20 naptári nap áll rendelkezésére a kérelem elbírálásához.
- (5) Azon harmadik országbeli állampolgárok – az állampolgárságuktól függetlenül –, akik valamely tagállam által kibocsátott, érvényes hosszú tartózkodásra jogosító

engedéllyel vagy hosszú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkeznek, a kérelmüket az adott tagállam területén is benyújthatják legalább 20 naptári nappal a hosszú tartózkodásra jogosító engedélyük vagy hosszú tartózkodásra jogosító vízumuk érvényességi idejének lejártá előtt.

- (6) A (4) és (5) bekezdésben említett esetekben a schengeni körutazói vízum iránti kérelmek vizsgálatáért és elbírálásáért az a tagállam felelős, amelybe a kérelmező először kíván belépni a schengeni körutazói vízum felhasználásával.

5. cikk

A kérelem

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 8. cikkének (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdése, 9. cikke, 10. cikkének (1) és (3)–(7) bekezdése, 11. cikkének b) és c) pontja, 12. cikke, 13. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontja, 13. cikkének (5), (6) és (7) bekezdése, 14. cikke, valamint 15. cikke alkalmazandó.
- (2) A schengeni körutazói vízumok iránti kérelmek céljára szolgáló formanyomtatványt az I. melléklet határozza meg.
- (3) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 11. cikkének b) és c) pontja szerinti kritériumokon felül a kérelmezőknek be kell nyújtaniuk egy olyan úti okmányt, amelyet a kérelmük vizsgálatáért és elbírálásáért felelős tagállam és a felkeresni kívánt tagállamok közül legalább egy másik tagállam elfogad.
- (4) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 12. cikkének (7) bekezdésében felsorolt kategóriákba tartozó személyeken felül az 539/2001/EK tanácsi rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok állampolgárai is mentesülnek az újjlenyomatvétel követelménye alól. Az ilyen esetekben a 767/2008/EK rendelet 8. cikke (5) bekezdésének megfelelően a VIS-ben a „nem alkalmazandó” bejegyzést kell feltüntetni.
- (5) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében felsorolt igazoló dokumentumokon kívül a kérelmezőknek be kell nyújtani az alábbiakat:
- a) megfelelő bizonyíték arról, hogy összesen 90 napnál hosszabb ideig szándékoznak tartózkodni két vagy több tagállam területén, de azok egyikében sem töltenek el 90 napnál hosszabb időszakot valamely 180 napos időszakon belül;
- b) bizonyíték egy minden olyan kockázatra kiterjedő betegbiztosítás meglétéről, amelyek tekintetében általában a felkeresni kívánt ország állampolgárai is fedezettel rendelkeznek.
- (6) A kérelmezőknek igazolniuk kell, hogy megfelelő anyagi fedezettel és stabil gazdasági háttérrel rendelkeznek; ehhez a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapra kiterjedő fizetési jegyzékeket vagy bankkivonatokat és/vagy olyan igazoló dokumentumokat kell benyújtaniuk, amelyek bizonyítják, hogy a tartózkodásukhoz megfelelő anyagi eszközökkel rendelkeznek vagy a tartózkodásuk alatt jogszerűen ilyenhez fognak jutni.
- (7) Amennyiben a látogatás célja egy vagy több tagállamban munkavállalási engedély megszerzését teszi szükségessé, elegendő, ha a kérelmezők a kérelmük benyújtáskor a schengeni körutazói vízum iránti kérelmük vizsgálatáért és elbírálásáért felelős

tagállamban bizonyítják a munkavállalási engedély meglétét. A schengeni körutazói vízummal rendelkezők számára lehetővé kell tenni, hogy az aktuális tartózkodási helyük szerinti tagállamban folyomadjanak olyan munkavállalási engedélyért, amely az azt követően felkeresni szándékozott tagállamban szükséges.

- (8) A konzulátusok eltekinthetnek egy vagy több igazoló dokumentum bemutatásától abban az esetben, ha a kérelmezők a konzulátus által ismert, megbízható vállalkozásnál, szervezetnél vagy intézménynél állnak munkaviszonyban vagy oda kaptak meghívást, különös tekintettel a vezető beosztásban vagy kutatóként, diákként, művészként, a kulturális szakemberként, sportolóként vagy a személyzet különleges szaktudással, tapasztalattal és műszaki szakismerettel rendelkező tagjaként tevékenykedő személyekre, amennyiben erről megfelelő bizonyítékot nyújtanak be a konzulátus felé. Fenti követelmény alól mentesülhetnek az említett kérelmezők közeli családtagjai is, ideérve házastársukat, 18 éven aluli gyermekeiket és a 18 éven aluli gyermekek szüleit, amennyiben együtt szándékoznak utazni.

6. cikk

A vízumkérelem vizsgálata és a kérelemről való döntés

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 16. és 17. cikkének (1), (4), (5), (9), (10) és (11) bekezdése, 19. cikke, valamint 20. cikke (4) bekezdésének utolsó mondata alkalmazandó.
- (2) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 17. cikkének (1) bekezdésében említett, a kérelem elfogadhatóságának értékelésére irányuló ellenőrzéseken felül az illetékes konzulátus ellenőrzi azt is, hogy az úti okmány megfelel-e az 5. cikk (3) bekezdésében szereplő előírásoknak.
- (3) A schengeni körutazói vízum iránti kérelmek vizsgálatának különösen ki kell terjednie annak értékelésére, hogy a kérelmezők a tartózkodásuk teljes időtartamára megfelelő anyagi fedezettel és stabil gazdasági háttérrel rendelkeznek-e, ideértve a szállást is, kivéve ha azt egy meghívó vagy fogadó vállalkozás, szervezet vagy intézmény biztosítja.
- (4) A schengeni körutazói vízum iránti kérelmek vizsgálatát és a kérelmek elbírálását a korábban kibocsátott, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok, hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyek alapján engedélyezett tartózkodásoktól függetlenül kell elvégezni.
- (5) A kérelmekről az elfogadható kérelem benyújtásától számított 20 naptári napon belül határozni kell. Kivételes esetben ez az időszak legfeljebb 40 naptári napra meghosszabbítható.

7. cikk

A schengeni körutazói vízum kiadása

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 21. cikkének (6) bekezdése, 24. cikkének (1), (3) és (4) bekezdése, 25. cikke, 26. cikkének (1) és (5) bekezdése, 27. és 28. cikke, 29. cikke (1) bekezdése a) pontjának i.–iii., v. és vi. alpontja és az (1) bekezdés b) pontja, valamint 29. cikkének (3) és (4) bekezdése alkalmazandó.
- (2) A schengeni körutazói vízumok többszörös beutazást tesznek lehetővé a tagállamok területére, az (5) bekezdés sérelme nélkül.

- (3) A tartózkodás engedélyezett időtartamát a kérelem alapos vizsgálata alapján kell meghatározni. A tartózkodás engedélyezett időtartama nem haladhatja meg az egy évet, de az a 8. cikkel összhangban további egy évre meghosszabbítható.
- (4) A schengeni körutazói vízum érvényességi idejének meg kell egyeznie a tartózkodás engedélyezett időtartamával.
- (5) Amennyiben a kérelmezők olyan úti okmánnyal rendelkeznek, amelyet egy vagy két tagállamban elismernek, de az összes tagállamban nem, a schengeni körutazói vízum azokban a tagállamokban érvényes, amelyekben az adott úti okmányt elismerik, feltéve hogy az érintett tagállamok területén tervezett tartózkodás időtartama bármely 180 napos időszakon belül 90 napnál hosszabb.
- (6) A schengeni körutazói vízumokat az 1683/95/EK tanácsi rendeletben⁴³ meghatározott egységes formátumban kell kiadni, a vízum típusát a fejlécben feltüntetett „T” betűvel jelölve.
- (7) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében felsorolt elutasítási indokokon kívül a vízumkérelmet elutasítják akkor is, ha a kérelmező nem nyújtja be az alábbiakat:
- a) megfelelő bizonyíték arról, hogy összesen 90 napnál hosszabb ideig szándékoznak tartózkodni két vagy több tagállam területén, de azok egyikében sem töltenek el 90 napnál hosszabb időszakot valamely 180 napos időszakon belül;
 - b) bizonyíték egy minden olyan kockázatra kiterjedő betegbiztosítás meglétéről, amelyek tekintetében általában a felkeresni kívánt ország állampolgárai is fedezettel rendelkeznek.
- (8) Az elutasításról szóló határozatot és annak indokait a II. mellékletben található formanyomtatványon kell közölni a kérelmezővel.

8. cikk

Kiadott vízum módosítása

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 30. cikkének (1), (3), (6) és (7) bekezdése, valamint 31. cikkének (1)–(5), (7) és (8) bekezdése alkalmazandó.
- (2) Az engedélyezett időtartam különös okból történő meghosszabbítására a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében biztosított lehetőségen felül a schengeni körutazói vízummal rendelkezőknek lehetőségük van arra, hogy a schengeni körutazói vízumuk lejártá előtt legfeljebb 90 nappal és legalább 15 nappal a tagállamok területén kérjék a vízumuk érvényességi idejének meghosszabbítását.
- (3) A meghosszabbításra irányuló kérelem vizsgálatáért és elbírálásáért a következőként felkeresni szándékozott tagállam konzulátusa felelős.
- (4) A kérelmezők meghosszabbítás iránti kérelmüket az I. mellékletben szereplő kitöltött formanyomtatvány útján nyújthatják be.

⁴³ A Tanács 1683/95/EK rendelete (1995. május 29.) a vízumok egységes formátumának meghatározásáról (HL L 164., 1995.7.14., 1. o., magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 1. kötet, 13. o.).

- (5) A meghosszabbításért felszámítandó díj kérelmenként 30 EUR.
- (6) A munkavállalási engedélyek tekintetében a meghosszabbításokra – adott esetben – az 5. cikk (7) bekezdése alkalmazandó.
- (7) A meghosszabbítás iránti kérelmekről az elfogadható kérelem benyújtásától számított 15 naptári napon belül határozni kell.
- (8) A kérelmezőknek a meghosszabbítás iránti kérelmük benyújtásakor bizonyítaniuk kell, hogy továbbra is megfelelnek a beutazási és vízumkiadási feltételeknek, és a meghosszabbított tartózkodásuk összeegyeztethető azzal a követelménnyel, miszerint egy adott tagállamban a tartózkodás időtartama valamely 180 napos időszakon belül nem haladhatja meg a 90 napot.
- (9) A meghosszabbítás iránti kérelmek vizsgálata során a konzulátusok indokolt esetben személyes elbeszélgetésre hívhatják a kérelmezőket, és további dokumentumokat kérhetnek.
- (10) A meghosszabbítás időtartama nem haladhatja meg az egy évet, az engedélyezett tartózkodás időtartama – azaz az eredetileg engedélyezett tartózkodás és annak meghosszabbítása – pedig összességében legfeljebb két év lehet.
- (11) A meghosszabbítás iránti kérelem elutasításáról szóló határozatot és annak indokait a II. mellékletben található formanyomtatványon kell közölni a kérelmezővel.
- (12) Azok a kérelmezők, akiknek a meghosszabbítás iránti kérelmüket elutasították, fellebbezést nyújthatnak be. A fellebbezési eljárást a meghosszabbítás iránti kérelemről szóló végső döntést meghozó tagállammal szemben, és ezen tagállam nemzeti jogának megfelelően kell benyújtani. A tagállamok részletes tájékoztatást nyújtanak a kérelmezők számára a fellebbezés esetén követendő, a II. mellékletben meghatározott eljárásról.
- (13) A kérelmezőt a II. mellékletben szereplő egységes formanyomtatvány útján értesíteni kell a schengeni körutazói vízum megsemmisítéséről vagy visszavonásáról szóló döntésről, valamint a döntés indokairól.

III. fejezet – Hivatali irányítás és szervezés

9. cikk

Hivatali irányítás és szervezés

- (1) A(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 35–43 cikke, 45. cikke, 52. cikke (1) bekezdésének a), c)–f) és h) pontja, valamint 52. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó.
- (2) A tagállamok éves statisztikákat állítanak össze a schengeni körutazói vízumokról, a III. melléklettel összhangban. E statisztikákat az előző naptári évre vonatkozóan minden év március 1-jéig megküldik az Bizottságnak.
- (3) A vízumkérelmek megvizsgálására rendelkezésre álló, a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet a 45. cikke (1) bekezdésének e) pontjában hivatkozott határidőkről közzéteendő tájékoztatásnak magában kell foglalnia a schengeni körutazói vízumok tekintetében az e rendelet 6. cikkének (5) bekezdésében megállapított határidőket is.

- (4) A helyi schengeni együttműködés keretében a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 46. cikke értelmében meg kell osztani a schengeni körutazói vízumok iránti kérelmekre, illetve az ilyen vízumok kiadására és elutasítására vonatkozó negyedéves statisztikákat, valamint a kérelmezők típusaira vonatkozó információkat.

IV. fejezet – Záró rendelkezések

10. cikk

Az e rendelet gyakorlati alkalmazására vonatkozó utasítások

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén operatív utasításokat fogad el e rendelet rendelkezéseinek gyakorlati alkalmazásáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

11. cikk

A bizottság eljárása

- (1) A Bizottságot egy, a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet 51. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott bizottság segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

12. cikk

A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény módosítása

A Schengeni Egyezmény végrehajtásáról szóló megállapodás 20. cikkének (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2. Az (1) bekezdés nem érinti az egyes Szerződő Feleknek azt a jogát, hogy kivételes körülmények esetén területükön egy külföldi tartózkodását 90 napon túl meghosszabbítsák.”

13. cikk

Az 562/2006/EK rendelet módosításai

Az 562/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

- (1) Az 5. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) érvényes vízummal rendelkeznek, amennyiben az az 539/2001/EK tanácsi rendelet* értelmében szükséges, vagy a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet** 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározott érvényes schengeni körutazói vízummal, vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító érvényes tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító érvényes vízummal rendelkeznek;

*A Tanács 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

**** Az Európai Parlament és a Tanács xxx/201x/EU rendelete (201x. hónap xx.) a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet módosításáról (HL L xxx)."**

b) az (1a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1a) Az (1) bekezdés alkalmazásában a beutazás napját a tagállamok területén való tartózkodás első napjának, a kiutazás napját pedig a tagállamok területén való tartózkodás utolsó napjának kell tekinteni. A schengeni körutazói vízumok, hosszú távú tartózkodásra jogosító engedélyek vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok alapján engedélyezett tartózkodási időtartamok nem vehetők figyelembe a tagállamok területén történő tartózkodás időtartamának kiszámítása során.”

c) a cikk a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az (1) és (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó az érvényes schengeni körutazói vízumok alapján történő tartózkodásokkal kapcsolatos beutazásokra.”

2. A 7. cikk (3) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az aa) pont helyébe a következő szöveg lép:

„aa) amennyiben a harmadik országbeli állampolgár az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett vízummal vagy schengeni körutazói vízummal rendelkezik, a beutazáskor végzett alapos ellenőrzések magukban foglalják a vízum/schengeni körutazói vízum birtokosa személyazonosságának és a vízum/schengeni körutazói vízum eredetiségének a vízuminformációs rendszer (VIS) adatainak – a 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 18. cikkének megfelelő – lekérdezésével történő vizsgálatát is***;

*****Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.). "**

b) Az ab) pont utolsó előtti mondata helyébe az alábbi szöveg lép:

„Minden olyan esetben azonban, amikor a vízum/schengeni körutazói vízum birtokosa személyazonosságával és/vagy a vízum/schengeni körutazói vízum eredetiségével kapcsolatban bármilyen kétely merül fel, az adatokat következetesen a vízümbélyeg számával és az ujjlenyomatok ellenőrzésével együtt kell lekérdezni a vízuminformációs rendszerből.”

c) A c) pont i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„i. annak vizsgálata, hogy az érintett személy rendelkezik-e érvényes vízummal – amennyiben az szükséges az 539/2001/EK rendelet értelmében – vagy érvényes schengeni körutazói vízummal, kivéve ha hosszú távú tartózkodásra jogosító érvényes tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító érvényes vízummal rendelkezik; az ilyen vizsgálat magában foglalhatja a VIS adatainak a 767/2008/EK rendelet 18. cikkének megfelelő lekérdezését.”

14. cikk

A 767/2008/EK rendelet módosítása

A 767/2008/EK rendelet a következőképpen módosul:

(1) Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Ez a rendelet meghatározza a 2004/512/EK határozat 1. cikke szerint létrehozott vízuminformációs rendszer (VIS) célját, működőképességét és feladatait. Megállapítja a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok és a xxx-i xxx/201x/EU rendelet* 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározott schengeni körutazói vízumok iránti kérelmekre és az azokhoz kapcsolódó határozatokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjének feltételeit és eljárásait, beleértve a vízum megsemmisítésére, visszavonására vagy meghosszabbítására vonatkozó határozatokat, az ilyen kérelmek vizsgálatának és az ezekhez kapcsolódó határozatok meghozatalának megkönnyítése érdekében.

* Az Európai Parlament és a Tanács xxx/201x/EU rendelete (201x. hónap xx.) a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet módosításáról (HL L xxx).”

(2) A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az 1. pont a következő alponttal egészül ki:

„e) «schengeni körutazói vízum»: a(z) xxx/201x/EU rendelet 3. cikke (2) bekezdésének meghatározása szerint;”

b) a 4. és az 5. pont helyébe a következő szöveg lép:

„4. «igénylőlap»: egységes formanyomtatvány a(z) xxx/201x/EU [Vízumkódex (átdolgozás)] rendelet I. mellékletében vagy a(z) xxx/201x/EU rendelet I. mellékletében szereplő vízumokhoz;

5. «kérelmező»: az 539/2001/EK tanácsi rendelet** értelmében vízumkötelezettség alá eső bármely személy, aki vízumkérelmet nyújtott be, valamint bármely olyan személy, aki a(z) xxx/201x/EU rendelet szerint schengeni körutazói vízum iránti kérelmet nyújtott be;

**A Tanács 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).”

(3) A 14. cikk (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

„e) meghosszabbítás iránti kérelem és annak ténye, hogy a vízümbirtokos továbbra is megfelel a schengeni körutazói vízumra vonatkozó feltételeknek.”

15. cikk

Nyomon követés és ellenőrzés

[Három évvel e rendelet hatálybalépését követően]-ig a Bizottság értékeli e rendelet alkalmazását.

16. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) E rendelet [6 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-tól/-től alkalmazandó.
- (3) A 12. cikk [5 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-tól/-től alkalmazandó.

- (4) Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*